

Úvodní část (povodí řeky Stěnaava)

a) Správci vodních toků:

Povodí Labe, a.s., Hradec Králové (PL) - vodohosp. významné toky viz. vyhl. č. 28/75 Sb.

Státní meliorační správa Hradec Králové (SMS) - zemědělské toky

Lesy ČR, s.p., oblastní správa toků, Hradec Králové (LČR) - lesnické toky a bystřiny

Seznam toků dle čísel hydrologického pořadí (2-04-03-xxx):

Stěnaava (2-04-03)

	(xxx)		
Stěnaava	001	PL	státní hranice
Stěnaava	002	PL	Starostín, Meziměstí
Dobrohošť (Vizňovský)	003	LČR	Vizňov, Meziměstí
Stěnaava	004	PL	Meziměstí
Verneřovický potok	005	SMS	Verneřovice
Březovský potok	005	SMS	Březová
Jetřichovský potok	006	SMS	Jetřichov
Ruprechtický potok	007	LČR	Ruprechtice, Hynčice
Stěnaava	008	PL	Hynčice
Uhlířský potok	009	LČR	Hynčice
Stěnaava	010	PL	Hynčice, Heřmánkovice
Heřmánkovický potok	011	LČR	Heřmánkovice
Stěnaava	012	PL	Olivětín
Kravský + Svinský potok (Benešovský)	013	SMS	Olivětín
Stěnaava	014	PL	Broumov
Liščí potok	015	SMS	Hejtmánkovice, Broumov
Stěnaava	016	PL	Velká Ves
Křinický potok	017	SMS	Křinice
Stěnaava	018	PL	Velká Ves
Martínkovický potok	019	SMS	Martínkovice
Stěnaava	020	PL	Olivětín
Rožmitál. (Černý) potok	021	SMS	Rožmitál
Stěnaava	022	PL	Olivětín
Božanovský potok	023	SMS	Božanov
Olšina	024	SMS	Božanov
Božanovský potok	025	SMS	státní hranice
Šonovský potok	026 až 028	SMS	Šonov - st. hranice
Studená	030	SMS	Studená - st. hranice

b) Příslušný vodohospodářský orgán: Okresní úřad Náchod, referát životního prostředí

c) Příslušné povodňové komise:

na řece Stěnaavě: MěPK Meziměstí, MPK Jetřichov, MPK Hynčice, MěPK Broumov, MPK Otovice

na přítocích Stěnaavy: MPK Božanov, MPK Hejtmánkovice, MPK Heřmánkovice, MPK Křinice, MPK Martínkovice, MPK Šonov u Broumova, MPK Verneřovice

28	28	26	44	74	67	75	82	90	51	38	22
6.9.1910 Broumov											
35	21	36	38	101	59	61	51	59	39	62	25
25.5.1948 Božanov											
35	20	31	39	52	66	62	61	68	44	64	28
10.9.1938											

1d) Hodnoty max. denní úhrnů srážek v mm s pravděpodobným opakováním za N-let

	2	10	20	50	100
Ruprechtice	49,5	82,3	95,7	112,1	124,9 mm
Broumov	39,6	66,2	76,9	90,1	100,4

1e) Katastrofální denní dešťové srážky 17.6.1979

Ruprechtice 106 mm, Broumov 118 mm, Božanov 98 mm, Mioszow 169 mm, kde došlo k překročení dosud zjištěných extrémních úhrnů denních srážek. Totéž bylo zaznamenáno i u dešťoměrných stanic v horním povodí Metuje, a to: Adršpach 175 mm (dosud 73 mm), Teplice n.M. 152 mm (), Police nad Metují 138 mm (85 mm), Hronov 85 mm (), Náchod 77 mm (74 mm). To znamená, že max. úhrn denních dešťových srážek byl současně překročen na 9 dešťoměrných stanicích!

2) Odtokové poměry

2a) Zjišťování průtoků a hladin při povodních

Měrné křivky jsou vypočteny pro limnigrafy ČHMÚ Jetřichov a Otovice a pomocné vodočty v Meziměstí a Olivětíně a pro některé pohyblivé jezy. Pro upravené profily koryta Stěnavy nejsou měrné křivky zpracovány. Odtoková studie Stěnavy z roku 1995, kterou zpracovalo a je k dispozici na Povodí Labe, a.s., Hradec Králové jsou ve vybraných profilech vypočteny nadmořské výšky hladiny velkých vod. V povodí Stěnavy není nádrž s retenčním účinkem.

2b) Průtočné kapacity upravených toků

Místo	ř.km	kapacita	rok provedení
Broumov	34,53-36,23	60 m ³ /s	1912
Olivětín	36,69 - 36,94	60 m ³ /s	
Olivětín	36,99 - 37,94	40 m ³ /s	
Hynčice	41,35 - 42,01	26 m ³ /s	1964
Meziměstí	44,79 - 45,44	50 m ³ /s	1939

Údaje byly převzaty z "Hydrotechnické studie povodí Metuje a Stěnavy", kterou zpracovalo Povodí Labe 09/76.

2c) Zaplavované území

řeky Stěnavy je převzato ze "Studie odtokových poměrů Stěnavy", kterou zpracovalo Povodí Labe Hradec Králové 05/95. Zakreslená hranice inundace v mapě 1: 10 000 odpovídá průtokům Q_{100} .

Stěnava zaplavuje celkem 417 ha. Od Starostína do Hynčic (ř.km 47,8 - 42,0) 134,4 ha, z Hynčic do Olivětína (ř.km 42,0 - 36,7) 71,2 ha a z Olivětína do Otovic (ř.km 36,7 - 27,0) 219 ha.

2d) Historické údaje o povodních

Značka velkých vod jsou vyznačeny

v Hynčicích na železničním mostě	413,35 m n.m. (J)	17.5.1979
	412,83 m n.m. (J)	1926
	413,19 m n.m. (J)	1938
v Broumově na domu čp. 18/II	381,51 m n.m. (J)	17.6.1979
	381,28 m n.m. (J)	4.6.1955
	382,55 m n.m. (J)	17.6.1979
domu čp. 17/I	382,43 m n.m. (J)	16.7.1970

Nejvyšší průtoky za poslední období byly zaznamenány

limnigraf Jetřichov	68 m ³ /s	17.6.1979
	53,2 m ³ /s	29.10.1956
	36 m ³ /s	2.8.1977
limnigraf Otovice	cca 200 m ³ /s	17.6.1979
	110 m ³ /s	29.10.1956
	81 m ³ /s	2.8.1977
	60 m ³ /s	18.6.1997

B. DRUH A ROZSAH OHROŽENÍ

Přirozená povodeň (B - 1)

vzniká při rychlém tání sněhu nebo při dešťových srážkách zpravidla vyšších než 30 mm. Výskyt dešťů jejich průběh a četnost vyhodnocuje Český hydrometeorologický ústav a stanovuje a upřesňuje průtoky N-letých vod (viz tabulka A-1a), extrémní denní úhrnné srážky (A-1c) a jejich pravděpodobnostní opakování (A-1d). Historické údaje o katastrofálních povodních na Stěnavě jsou uvedeny v kap. A-2a a kap. A-1b.

Rozsah ohrožení zaplavovaného území závisí na povodňovém průtoku (A-1a) a průtočné kapacitě koryta (A-2b). Hranice zaplavovaného území jsou řešeny na průtoky Q_{100} . Ohrožená místa a objekty v zaplavovaném území jsou uvedeny v tab. B-1 a povodňové mapě.

průtočné kapacitě koryta Úpy a transformaci objemu a kulminaci povodňové vlny VN Rozkoš. Stávající povodňový prostor VN Rozkoš - 15,3 mil. m^3 odpovídá objemu povodňové vlny 25 mil. m^3 v roce 1948 o kulminačním průtoku $Q_{25} = 187 m^3/s$ při ponechání průtoku v Úpě 40 m^3/s . Stávající povodňový prostor, ale nevyhovuje 100letému objemu povodňové vlny Úpě 44,7 mil. m^3 s kulminačním průtokem $Q_{100} = 256 m^3/s$, neb kapacita Úpského přivaděče je max. 150 m^3/s . Při 100leté povodni dle "Studie vodohosp. využití VN Rozkoš" (VÚV Praha 09/95) bud $Q_{100} = 256 m^3/s$ v České Skalici snížena na 106 m^3/s ($Q_5 = 109 m^3/s$), ale po naplnění nedostatečného povodňového prostoru v nádrži bude kulminační průtok v České Skalici odpovídat cca 175 m^3/s ($Q_{20} = 171 m^3/s$). Z těchto důvodů jsou hranice zatopovaného území pod VD Rozkoš řešeny min. na Q_{20} . Ohrožená místa a objekty v zatopovém území jsou uvedeny v tabulce B1 a povodňové mapě. Povodňová ochrana pro louky a lesy by měla odpovídat $Q_2 - Q_5$, pro pole $Q_5 - Q_{10}$, pro obytné a hospodářské objekty Q_{50} a pro souvislou městskou zástavbu a důležité průmyslové objekty na průtoky Q_{100} .

Přirozená povodeň ovlivněná mimořádnými vlivy (B - 2)

může nastat při sesuvu půdy do koryta nebo z jiných příčin, které sníží průtočnost mostů, lávek, jezů při vzniku ledových bariér nebo zachycením plovoucích předmětů (dřeva). Nebezpečná místa pro jejich vznik jsou uvedena v tab. B-2 a povodňové mapě. Tomu je třeba preventivně předcházet odstraňováním zjištěných závad povodňovými hlídkami při kontrole zaplavovaných území.

Zvláštní povodeň způsobená umělými vlivy (B - 3)

je podle TVN 752931 - povodňové plány z června 1997 novým druhem povodně, která vzniká při ohrožení stability hráze vodní nádrže. V minulosti byly tyto případy řešeny v materiálech civilní obrany pro případné napadení státu, a to urychleným vypouštěním nádrží bez ohledu na kapacitu koryta pod hrází nebo porušení hráze vyhodnocením průlomové vlny včetně plánu evakuace obyvatel z ohroženého území. Při vypouštění VN Rozkoš má základová výpust 2 x 1400 mm max. kapacitu 37,26 m^3/s , zatímco Rozkošský potok pod hrází je upraven na 13 m^3/s . Doba vypouštění 52 dní může být zkrácena odpuštěním části obsahu nádrže zpět do Úpy při sklopení klapky na jezu ve Zličí. Přehrada Les Království v Bílé Třemešné má pět základových výpustí (1x prům 2 000 mm o max. kapacitě 44,31 m^3/s , 3x prům. 1000 mm o max. kapacitě 36,35 m^3/s a 1x prům. 2 600 mm na VE o kapacitě 9 m^3/s) o celkové maximální kapacitě 89,66 m^3/s s kapacitou koryta Labe pod hrází 80 m^3/s .

Všechna vodní díla podléhají technickobezpečnostnímu dohledu a dozoru podle vyhl.č. 62/75 Sb. Uvedená vyhláška rozděluje vodní díla do čtyř kategorií. Přehrady Povodí Labe a.s. Hradec Králové (VN Rozkoš u České Skalice, Les Království v Bílé Třemešné a Labská ve Špind. Mlýně) jsou zařazeny do II. kategorie a odkaliště v Dolní Radechové a jez u býv. mlýna v Bělovsi na Metuje, které jsou majetkem Teplárny Náchod, jsou zařazeny do III. kategorie. Do IV. kategorie patří ostatní vodní díla včetně rybníků. Pro vodní díla I. až III. kategorie jsou v manipulačních a provozních řádech stanoveny povinnosti provozovatelů včetně stanovení pochůzek, prohlídek a měření a při překročení mezní nebo kritické hodnoty jsou stanoveny i návrhy na vyhlášení stupňů povodňové aktivity.

Pro malé vodní nádrže a rybníky IV. kategorie dle nové ČSN 752410 z listopadu 1997 k prokázání bezpečnosti díla za povodní musí být dle "Směrnice pro navrhování a posuzování vodních děl za povodní", které vydala Vodní díla - TBD Praha 1997, zpracován posudek, který upřesní rozsah pozorování a měření a bezpečnostní opatření a manipulace za krizových stavů. V případě, že nebude vyloučeno riziko ohrožení stability hráze nádrže bude vyhodnocena její průlomová vlna včetně návrhu evakuace obyvatel z ohroženého území.

Zvláštní povodeň způsobená umělými vlivy bude řešena postupně pro jednotlivá vodní díla a závěry včetně průlomové vlny a evakuace obyvatel budou tvořit samostatnou přílohu povodňového plánu.

Majitelé nádrží bez stálé obsluhy při nebezpečí povodně mají za povinnost zajistit na nádrži hlídkovou službu a o situaci informovat místní (městskou) povodňovou komisi a v případě potřeby zajistit i nezbytné zabezpečovací práce.